

Vlaams
Parlement

vergadering **C95 – WON8**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 12 januari 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het energieprestatiecertificaat (EPC) - 733 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de gevolgen van de fusies van sociale huisvestingsmaatschappijen - 763 (2010-2011)	5
Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over een versnelde uittreding van Electrabel uit Eandis - 615 (2010-2011)	10
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het niet stroomlijnen van de federale bijdrage elektriciteit met de energie-inspanningen van bedrijven - 769 (2010-2011)	14
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de reglementering voor schotelantennes bij sociale huisvestingsmaatschappijen - 793 (2010-2011)	16

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het energieprestatiecertificaat (EPC) - 733 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, collega's, beste wensen voor iedereen, een goede gezondheid en positieve energie.

Er zijn in Vlaanderen diverse instrumenten om het energieverbruik in een woning duidelijk te maken. Medio 2005 werd de energieaudit ontwikkeld. Als particulier kan men door een erkend deskundige een audit laten uitvoeren die aan de aanvrager een aantal bevindingen overmaakt. Een audit bevat onder meer een analyse van de huidige energiesituatie in de woning, tips om in de woning energie te besparen, advies over mogelijke belangrijke aanpassingen en een overzicht van de bestaande premies en subsidies.

Sinds het invoeren van de energieaudit in 2005 bleef het aantal uitgevoerde grondige audits constant. In 2006 waren het er 210, in 2007 waren het 227, in 2008 waren het er 296 en in 2009 werden er 283 audits uitgevoerd. Pijnpunt bij deze audit is de kostprijs. Een grondige audit is omwille van de kostprijs niet voor iedereen haalbaar, en daarom heeft de Vlaamse overheid de energiescan in het leven geroepen. Die energiescan is een snelle doorlichting van het energieverbruik in de woning. Een eenvoudige inspectie van de woning geeft de particulier een eerste beeld van de energiesituatie en mogelijke energiebesparingen.

Pijnpunt bij die scan en de audit is dat er geen koppeling bestaat tussen de doorlichting en de opvolging van het energieverbruik. Meten is weten, luidt een oeroud spreekwoord, want enkel door nauwgezet je energieverbruik te meten, kun je weten waar en hoe je energie kunt besparen.

Naast de audits en de energiescans ontwikkelde de Vlaamse overheid het energieprestatiecertificaat (EPC). Dit certificaat is verplicht bij verkoop of verhuur van een woning. Het certificaat vertelt gewoon wat het energieverbruik van de woning is. Pijnpunt bij het EPC is dat het certificaat totaal niet weegt op het kopen of het huren van een woning: het is de prijs van de woning die doorslaggevend is. Het certificaat vertelt ook niet hoe je energie kunt besparen. Het zou allicht helpen om het certificaat te laten volgen door een scan waardoor de bewoner nogmaals wordt gesensibiliseerd en waarbij men nuttige gedragstips krijgt om energie te besparen. Op die manier zou het pure informerende karakter van het EPC meer gewicht krijgen.

Een ander pijnpunt is dat het onderzoek dat hoort bij de audit en het EPC dient te gebeuren door verschillende deskundigen van een verschillend type. Een laatste pijnpunt is de doorlichting van de energieprestatiecertificaten. Uit die doorlichting blijkt dat 85 procent van de certificaten een fout bevatten.

Minister, hebt u plannen om een koppeling te realiseren tussen enerzijds het energieprestatiecertificaat en anderzijds de energieaudit of de energiescan zodat de nodige gegevens voor deze systemen maar één keer moeten worden verzameld? Zo ja, op welke manier zal deze koppeling gerealiseerd worden? Hoe ziet de planning eruit? Zo nee, wat is de reden hiervan? Hebt u plannen om een opvolgingssysteem te koppelen aan enerzijds het energieprestatiecertificaat en anderzijds de energieaudit of de energiescan? Zo ja, hoe zal dit opvolgingssysteem er precies uitzien? Hoe ziet de planning eruit? Uit de doorlichting van het Vlaams Energieagentschap blijkt dat maar liefst 85 procent van de EPC's een fout bevatten. Welke concrete maatregelen zult u nemen om deze problematiek aan te pakken?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, het zou een voordeel zijn om van het EPC ook een soort audit te maken omdat het toch gaat om de verkoop van een huis, maar om ook de scan daaraan te koppelen, vind ik minder interessant. De energiescan wordt voornamelijk door en voor mensen gebruikt die huren en via kleine fysieke ingrepen of gedragsveranderingen energie besparen. De audit is eerder bedoeld om mensen die verbouwen of kopen een idee te geven van de maatregelen die nodig zijn om energie te besparen. Om die reden kan ik deels positief op uw vraag antwoorden.

Zoals ik ook in mijn beleidsbrief heb gezegd, is het de bedoeling om de energieaudit te integreren in de EPC-software. Het bestek is in voorbereiding. Midden 2011 zouden we het willen toewijzen. Men zegt mij dat deze ontwikkeling een jaar kan duren. We moeten ook zorgen dat de deskundigen met de nieuwe software kunnen werken. Ik vermoed dat de implementatie dus pas voor begin 2013 zal zijn. Het systeem is niet goedkoop. Er zijn maar enkele in Europa die zoiets aankunnen. De kost van de integratie van de software wordt geschat op 250.000 euro. Daarnaast zijn er ook nog een aantal aanpassingen nodig in de EPC-databank.

Een opvolgingssysteem als dusdanig is niet gepland. Dat zou bijna inhouden dat men van de mensen verwacht dat ze tegen een bepaalde datum bepaalde werken hebben uitgevoerd aan hun huis. Dat kan natuurlijk niet. Wat we wel doen, is al die EPC's bijhouden. Als er opnieuw een verkoop is, zal men wel zien of er een verbetering is, of er aanpassingen zijn gebeurd. Die evolutie op de huizenmarkt zal men wel voor een deel kunnen waarnemen op macroniveau. Dat kan zelfs vrij snel. Maar men kan natuurlijk niet op individueel niveau aan mensen zeggen dat er bijvoorbeeld niets is gedaan met een energieaudit van twee jaar geleden en vragen wanneer ze maatregelen zullen nemen. Dat heeft te maken met centen die mensen al of niet kunnen investeren. Daar zou ik me niet mee willen bemoeien.

Wat de maatregelen inzake het hoge foutenpercentage bij de certificaten zelf betreft, is het zo dat de focus van de handavingsinspanning van het Vlaams Energieagentschap (VEA) in 2011 nadrukkelijk op de kwaliteitsverbetering van die EPC's zal liggen. U weet dat tot voor kort de nadruk vooral lag op de kwantiteit, op het ervoor zorgen dat die EPC's er zijn bij het te koop aanbieden van een huis. We zien dat we op dat vlak grote successen boeken op korte termijn. Nu is er een shift naar vooral de kwaliteit. Eind 2010 hebben alle energiedeskundigen een persoonlijke mail ontvangen met daarin de meest voorkomende fouten ten opzichte van het inspectieprotocol. Daardoor hebben ze al kunnen zien welke fouten vaak gemaakt worden door hun collega's en weten ze waarvoor ze moeten opletten. Er wordt heel helder uitgelegd hoe die te voorkomen en wat ze wel moeten doen.

Er worden ook informatiesessies georganiseerd. De respons is vrij groot. Het blijkt dus wel dat redelijk wat energiedeskundigen indertijd waarschijnlijk onvoldoende of onvoldoende goed opgeleid zijn geweest om alles goed te kunnen beoordelen. Ze antwoorden massaal positief op die informatiesessies. Ze zijn echt geïnteresseerd om te weten waar het fout gaat en willen het goed doen.

We hebben ze ook ingelicht dat we die handhaving gaan versterken, dat er meer gecontroleerd zal worden, voornamelijk op basis van die deskaudits en dat we bij fouten ook strenger zullen optreden. Er zullen altijd mensen van kwade wil zijn, maar de overgrote meerderheid van die deskundigen wil de zaken zo juist mogelijk doen.

De opleidingen zelf moeten we ook hervormen. Daarnaast gaan we naar een centraal examen dat men moet passeren, opfrissingssessies die men zal moeten volgen. Technologie evolueert immers verschrikkelijk snel. Deskundigen in dat vakgebied zullen zich moeten blijven bekwamen, zoals ook geneesheren dat doen. We willen ervoor zorgen dat degenen die vandaag slagen in het centraal examen, morgen nog heel goed weten hoe ze zich van hun taak moeten kwijten.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, ik dank u voor uw – deels – positief antwoord. Er is wel degelijk een integratie van de audit met het certificaat gepland op het vlak van die software. In een antwoord op een van mijn schriftelijke vragen had u al laten weten dat er tegen eind 2010 een bestek zou worden voorbereid om in die integratie te voorzien en dat die opdracht in 2011 zou worden toegewezen, waarna er, hopelijk, in 2011-2012 een soort implementatie of stroomlijning zou zijn tussen de audit en het EPC.

Wat de maatregelen betreft die u aankondigt om die foutenmarges bij de certificaten te verkleinen, ben ik blij te vernemen dat er een aantal inspanningen worden geleverd, dat de deskundigen allemaal een mail hebben ontvangen, dat de opleiding zal worden hervormd. Ik meen me echter ook te herinneren dat u ook dacht aan een aantal boetesystemen, aan boetes die opgelegd zouden worden aan deskundigen die grote fouten hebben begaan. Is dat nog altijd uw bedoeling?

Minister Freya Van den Bossche: Ja, vanaf 2011. We hebben ze nu ook gewaarschuwd. Op basis van die deskaudits kunnen we zeggen wat de dertig meest voorkomende fouten zijn. Het gaat om fouten tegen het inspectieprotocol. Als ze meer uitleg willen, kunnen ze naar de informatiesessies komen. Daarvan hadden we er drie gepland. Ze waren onmiddellijk volzet. We hebben er twee extra gepland. Ik heb ook gezegd dat we er zoveel plannen als nodig om iedereen te ontvangen op die sessies.

Degenen die het goed menen maar misschien slecht of onvoldoende zijn opgeleid, kunnen we pas bestraffen nadat ze over alle informatie beschikken en ze zelf de inspanningen hebben kunnen leveren om die te verwerken. Die informatiesessies vinden plaats. We hebben die mensen echter ook gewaarschuwd dat we daarna streng zullen optreden. Dat wil zeggen dat we meer zullen controleren, boetes zullen uitdelen. Het kan zelfs om hoge boetes gaan. Indien nodig zullen we mensen al dan niet tijdelijk moeten schorsen.

Ik wil dat ook wel ernstig doen. Ik kan niet verwachten dat mensen die hun hele spaarspot in een huis hebben gestoken of dat zullen doen, op basis van één document mee beslissen over de waarde van het huis, zowel in aankoop als in verkoop. Men kan het niet zomaar afdoen en zeggen dat het niet belangrijk is dat het juist is. Dat moet juist zijn.

Zodra die deskundigen correct geïnformeerd zijn, moeten we ook boetes durven op te leggen om te tonen dat we het menen. Aangezien 85 procent in de fout ging, moeten we ook de hand in eigen boezem durven te steken en toegeven dat er misschien iets schort aan de opleiding. Ik kan me niet inbeelden dat 85 procent van die deskundigen moedwillig fouten begaat. Dat kan niet zo zijn. Om die reden houden we die volgorde aan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de gevolgen van de fusies van sociale huisvestingsmaatschappijen - 763 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, sinds 1986 zijn er al een vijftigtal fusies doorgevoerd. Een van de grote doelstellingen van die fusies was de dienstverlening aan de sociale huurder te verbeteren. Ik meen te mogen zeggen dat dat op veel plaatsen ook gelukt is. Ik vraag me wel af of dat overal zo is.

Minister, u hebt zelf tijdens de bespreking van de beleidsbrief aangekondigd dat er een visitatiecommissie zal plaatsvinden. Het is heel belangrijk bij het bezoek aan bepaalde huisvestingsmaatschappijen, om Woonhaven niet te noemen, dat de leden van de

visitatiecommissie ook worden geselecteerd op basis van dat criterium. Dat moet zeker onder de loep worden genomen.

Minister, hebt u in het verleden reeds een onderzoek gedaan naar de gevolgen van de fusies? Als ik me niet vergis, hebt u tijdens de bespreking van de beleidsnota ook gezegd dat u wilt bekijken of het niet nuttig en nodig zou zijn om bepaalde huisvestingsmaatschappijen te dwingen om tot fusie over te gaan. Ik heb daar op zich geen probleem mee, maar dan zou er wel moeten kunnen worden voorgelegd wat de effecten zijn van de reeds bestaande fusies. Als je iets doordrijft, moet je kijken of de positieve effecten opwegen tegen de nadelige effecten. Het is belangrijk dat de leden van de visitatiecommissie oog hebben voor de gevolgen van een fusie. Bij de selectie van de leden van de visitatiecommissie moet daar wel degelijk rekening mee worden gehouden.

Men heeft gezegd dat bij bepaalde huisvestingsmaatschappijen een aantal structurele problemen bestonden die noopten tot een fusie. Ik heb het concreet over de Antwerpse vier die samengesmolten zijn tot Woonhaven, maar ik meen dat dat ook bij andere steden en gemeenten het geval is. Weet u dat die structurele problemen van destijds wel degelijk zijn opgelost en of er alvast naar een oplossing wordt gezocht? Ik weet wel dat alles tijd vergt.

Ik heb nog een vraagje over de Antwerpse situatie met Woonhaven. De Antwerpse ombudsvrouw Karla Blomme zegt dat het aantal klachten dat ze binnenkrijgt over sociaal wonen in de stad Antwerpen, elk jaar toeneemt. Die gaan vooral over de dienstverlening. De huurders weten eigenlijk niet goed meer waar ze naartoe moeten met hun vraag. We zijn in Antwerpen nog niet zo lang geleden geconfronteerd met het schrijnende geval van een man die meer dan een jaar lang dood heeft gelegen in zijn flat. Dat is absoluut niet de schuld van de huisvestingsmaatschappij, maar het wijst wel op de anonimiteit bij zo een grote huisvestingsmaatschappij in een grootstad. De dienstverlening naar de burgers, meestal zwakke burgers, ook wat communicatie betreft, zou net iets dieper moeten gaan, veel minder anoniem en meer direct. Dat zou heel veel woninggerelateerde problemen kunnen oplossen in een grootstad als Antwerpen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: De problematiek van de fusies van de sociale huisvestingsmaatschappijen is een dossier dat met de regelmaat van de klok boven water komt. De laatste grote fusieoperatie die werd gestimuleerd door de minister van Wonen dateert van de periode van minister Waltniel in 1990. Ik heb het wel over de grote fusies. Toen heeft men op basis van bepaalde criteria een lijst opgemaakt van maatschappijen die zouden worden gestimuleerd om te fusioneren. Voor de rest zijn er nog vele verdienstelijke pogingen ondernomen, al dan niet onder een bepaald politiek gesternte. Er zijn ook enorm veel studies gemaakt, onder andere over wat het optimale aantal woningen is dat een bouwmaatschappij moet hebben enzovoort. Ik heb zo al tientallen studies gelezen.

Minister, die visitatiecommissie is wel verdienstelijk, maar in feite moet de politiek het kader aangeven als er opnieuw een dergelijke operatie moet komen. Dat moet niet gedaan worden door mensen van de administratie of van de visitatiecommissie, het moeten de politici zijn.

Als men vraagt om te proberen samen te gaan, waarbij diverse vormen mogelijk zijn, moeten we ook stimulansen inbouwen. Ik heb zelf destijds die operatie van zeer nabij gevolgd. Ik meen dat ik volgende suggestie hier in de commissie al eens heb gedaan. Het kan misschien ook een element zijn om mee te nemen in de federale regeringsonderhandelingen, al dan niet geregionaliseerd, dat is voor mij om het even. Een van de elementen bij het komen tot een rationeel werkingsgebied, is namelijk het geven van een vrijstelling van fiscaliteit bij bepaalde operaties waarbij patrimonium en gronden worden samengevoegd. Ik herinner me dat destijds stappen zijn ondernomen bij de toenmalige minister van Financiën Maystadt. Ik heb het dus over de prehistorie. Men heeft toen gezegd dat als er operaties zijn, die zouden

worden vrijgesteld van diverse fiscale lasten. Dat zou helpen. Wat ook zou helpen, zijn het geven van stimulansen op een of andere manier als men samenwerkt.

Minister, voorziet u binnenkort in een bepaald kader? Ik denk dat het belangrijk is als men een operatie wil doen, dat er een kader komt waarbinnen die operaties mogelijk zijn. CD&V is geen voorstander om dat manu militari, van boven af op te leggen, we zijn voor vrijwillige fusies. Het is bewezen dat dat kan. Dat is zeer intensief. De vraag is of men bereid is om binnen een bepaald tijdsperspectief een kader te creëren waarbinnen fusies en samenwerkingselementen mogelijk zijn met de nodige ondersteunende en begeleidende maatregelen, zoals de fiscaliteit die ik bij wijze van voorbeeld heb aangekaart.

De heer Jan Penris: Mevrouw Homans stelt terechte vragen. Ze kent het Antwerpse voorbeeld zeer goed. Ik heb bij de begrotingsbespreking gezegd dat ik de indruk had dat in Antwerpen de fusie verteerd is. De kinderziekten van heel die fusieoperatie zijn, zeker administratief en qua personeelscultuur, achter de rug. Maar er blijven grote hiaten. Mevrouw Homans heeft zeer terecht gewezen op het feit dat de nabijheid voor de huurders heel wat te wensen overlaat. Er is een grote afstand tussen de directie en bepaalde diensten van die grote maatschappij enerzijds en de huurders anderzijds. Dat wordt door de huurders zo gevoeld. Dat is een van hun klachten. Het feit dat mevrouw Blomme, de ombudsvrouw in Antwerpen, met dat soort vragen wordt overstelpt, bewijst dat ook. Met betrekking tot de afrekeningen blijft er in die maatschappij nog heel wat op te lossen. In tegenstelling tot de heer Decaluwe ben ik wel een voorstander van een visitatiecommissie. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

De visitatiecommissie heeft tot doel om lering te trekken uit die fusieoperaties, de pijnpunten die wij aanvoelen expliciet bloot te leggen en dan daarmee naar ons te komen zodat wij onze politieke verantwoordelijkheid in dezen kunnen opnemen. Daar zitten wij toch op dezelfde golflengte, ik had u een beetje verkeerd verstaan.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Die visitatiecommissie zal twee dingen doen: zij bekijkt het functioneren van die huisvestingsmaatschappij en in het kader van een gefuseerde maatschappij zal zij meer specifiek ook de vergelijking maken tussen bijvoorbeeld de klantvriendelijkheid en de bereikbaarheid voor en na de fusie. Zij zal de balans opmaken van de voor- en nadelen van de fusie. Woonhaven heeft al eens gevraagd om als eerste aan de beurt te komen bij die visitatiecommissie. Woonhaven is redelijk geïnteresseerd om te weten op welke vlakken ze nu al beter of nog steeds slechter scoort dan voor de fusie. Ik vind dat een goed teken.

De essentie is dat die huisvestingsmaatschappij een zekere autonomie heeft om een aantal doelstellingen te bereiken, zoals degelijke communicatie, bereikbaarheid enzovoort. De visitatiecommissie moet voor hen en voor ons die zaken in kaart brengen. Op basis van de resultaten van de visitatiecommissie kan de maatschappij weer helemaal autonoom een aantal maatregelen nemen. Zij krijgt de tijd om maatregelen te nemen om op die opmerkingen te antwoorden en het beter te doen. Als zij die verantwoordelijkheid niet of onvoldoende of onvoldoende snel opneemt, zouden wij maatregelen kunnen opleggen.

Naar aanleiding van het nieuwe erkenningsbesluit wordt er in artikel 48 van de Vlaamse Wooncode in meer mogelijkheden voorzien om op te treden. Dat kan enkel nadat de visitatiecommissie objectief een aantal zaken in kaart heeft gebracht; nadat wij hebben gezegd dat er een traject naar verbetering nodig zal zijn, waarbij erop wordt gewezen dat dit de verantwoordelijkheid is van de maatschappij en waarbij er ook een tijdspad wordt afgesproken; nadat is gebleken dat er niets of onvoldoende gebeurt. Dan kunnen wij ingrijpen. Dan zal men verplicht kunnen worden om een beroep te doen op externe bijstand, dan kan er een bestuurder worden aangesteld die in de plaats kan treden van het bestuursorgaan, dan kunnen er een aantal activiteiten van de huisvestingsmaatschappij

verplicht worden uitbesteed, dan kan men verplicht worden tot samenwerken en zelfs tot fusie. Al die mogelijkheden zullen worden ingeschreven. Maar ik vind het, voor alle duidelijkheid, belangrijk dat de huisvestingsmaatschappij eerst zelf onderzoekt of zij, op basis van de sterkte-zwakteanalyse van de visitatiecommissie, zelf geen ingrepen kan doen om daaraan te beantwoorden.

Ik heb de commentaren van de ombudsvrouw bekeken. Zij heeft gezegd dat de communicatie van Woonhaven moest verbeteren. Recent heeft zij op basis van de nieuwsbrief van december felicitaties naar Woonhaven gestuurd. Zij heeft gezegd dat het goed is om het op die manier te doen. Daaruit blijkt dat Woonhaven de situatie ernstig inschat en dat de ombudsvrouw die situatie van dichtbij opvolgt. De bevindingen van een ombudsman of -vrouw zijn belangrijk, een visitatiecommissie zou er rekening mee moeten kunnen houden.

Na een dergelijk rapport kan en zal wellicht blijken dat voor een aantal zaken decentralisatie goed kan zijn. Wat nabijheid en bereikbaarheid betreft, is het altijd het grootste risico van een fusie dat de mensen niet meer van nabij genoeg kunnen worden geholpen. Op meerdere vlakken zie ik belangrijke voordelen van fusies. In het verleden zijn er al geweest. Dat werd nooit grondig onderzocht. Uit de situatie ter plekke denken wij te kunnen afleiden dat dit vaak een positieve evolutie heeft teweeggebracht. Maar met betrekking tot de nabijheid en bereikbaarheid is er een probleem bij dergelijke operaties. U verwijst daarnaar. Er zal een antwoord op moeten worden geboden. Als het nodig is, kan dat, wat mij betreft, via decentralisatie.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Dank u, minister, voor uw uitvoerige en zeer duidelijke antwoord. U zegt dat Woonhaven zelf heeft gevraagd om als eerste aan bod te komen. Kunt u daar een timing op kleven? Hoe lang duurt een visitatieronde gemiddeld? En dan heb ik het niet over Woonhaven alleen.

Minister Freya Van den Bossche: We hebben daar nog maar heel weinig ervaring mee. We zijn nu de commissies aan het samenstellen. Wij kunnen pas over enkele maanden van start gaan. Ik weet niet hoe lang dat zal duren. De eerste maatschappijen die zullen worden bezocht, zullen belangrijke testcases zijn. We willen een heel grote bezoeken – dat zal Woonhaven zijn – maar ook, zowel stedelijk als landelijk, een aantal kleine. We willen in de beginperiode verschillende profielen van huisvestingsmaatschappijen bezoeken. Zo kunnen wij inschatten hoeveel tijd er nodig is om dat goed te doen, op een manier waarvan de huisvestingsmaatschappij vindt dat het een meerwaarde is en waarbij zij iets aan die rapporten heeft. Ik vrees dat het te vroeg is om uw vraag te beantwoorden.

De heer Carl Decaluwe: We moeten natuurlijk ergens beginnen. We beginnen met Woonhaven. De directeur ervan, Benny Forier, levert kwaliteit. Op dat vlak is er geen enkel probleem. We mogen echter geen conclusies trekken aan de hand van één bouwmaatschappij. Antwerpen is de Westhoek niet.

Mevrouw Liesbeth Homans: Antwerpen is speciaal.

De heer Carl Decaluwe: Antwerpen is erg speciaal, en dat geldt waarschijnlijk ook voor Gent. Daar moet wat diversiteit in worden gebracht.

Wat mij echter ook intrigeert, is die visitatiecommissie. Ook naar aanleiding van de beleidsbrief heb ik dat aangehaald. Toen was het nog onduidelijk. Wie zal die commissie aansturen? Die zal toch ook binnen een bepaald kader moeten werken. Het is de politiek die de leiding moet nemen en er is sprake van ondersteuning, maar hoe zal dat concreet gebeuren? Ondertussen heb ik wat navraag gedaan. Er is sprake van een soort vergoeding voor die leden van de visitatiecommissie. Ik hoor aanzienlijke bedragen noemen, op het niveau van topconsultant. U weet dat we het dan hebben over 250 euro per uur. Klopt dat

alles? Wanneer wordt daar duidelijkheid over geschapen? Wanneer zullen dat kader en die opdracht er zijn?

De voorzitter: De heer Reekmans vraagt het woord, maar ik zal het hem niet verlenen, omdat ik voorrang geef aan de mensen die het debat vanaf het begin hebben bijgewoond en in al zijn finesses hebben gevolgd.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Minister, ik heb u wel horen zeggen – misschien al vooruitlopend op de resultaten van de visitatiecommissie – dat u gelooft dat een decentralisatie van bepaalde diensten een oplossing kan zijn. Ik wil daar nog één ding aan toevoegen. Ook een veralgemening van het conciërgesysteem, dat al bestaat in bepaalde grote complexen, zou een oplossing kunnen bieden. Ik geef dat maar mee. Dat heeft natuurlijk ook een kostprijs, maar in het grote Antwerpse verhaal mag dat zeker niet uit te sluiten zijn.

Minister Freya Van den Bossche: Dat van die fiscaliteit vind ik een zeer goed idee. Dat kan immers soms wel een ernstige belemmering met zich mee brengen. Er zijn nog andere praktische problemen. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als er stadswoningen worden overgenomen? Hoe worden die in rekening gebracht? Zijn die ooit met subsidies verworven of niet? Op welke manier gebeurt die overdracht? Moet iemand dan iets betalen aan die stad, of net niet? Nu wordt dit alles ad hoc bekeken. Dat is niet altijd even eenvoudig. Dat merk ik nu ook aan een fusieoperatie die aan de gang is in Gent. Dat is vrij complex. Alle suggesties met betrekking tot fiscaliteit en begeleidend werk vind ik dus zeer positief en interessant. Hetzelfde geldt voor die conciërges. Die zouden een mooi antwoord kunnen zijn op dat nabijheidsprobleem. Dan heb ik het vooral over grote steden, over grote wijken of complexen, waar er dan inderdaad een aanspreekpunt zou zijn. We zullen dat niet overal kunnen doen: dat geld zullen we nooit hebben. Voor die wijken is dat echter wel een goed idee.

De visitatiecommissie zelf zal worden aangestuurd door het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO). We beginnen met die aanwervingen. De betalingen zijn een vrij moeilijk element. Er is lang veel discussie geweest over de vraag of we dat louter ambtelijk moesten houden, dan wel of we het extern moesten zoeken. De beide hebben voordelen. Bij de huisvestingsmaatschappijen was er een grote vraag om met externen te werken, om dat niet te intern te organiseren. Wij zien echter wel een voordeel aan het uitsturen van ambtenaren, zowel wat de kennis en de bereikbaarheid als wat het financiële aspect betreft. Uiteindelijk leek het samenstellen van een gemengde commissie ons een goede oplossing. Natuurlijk is er dan het gegeven dat ambtenaren op een bepaalde manier worden betaald, die niet verhouding staat met het loon dat die externe consultants laten factureren. We zullen ter zake ergens moeten landen. Ik vind dat niet eenvoudig. We zullen mensen op een bepaald ogenblik echter wel moeten betalen wat ze op de markt waard zijn, tenzij we er toch voor kiezen die externen helemaal te weren uit die commissie.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat we mogen besluiten dat dit concrete geval in Antwerpen toch wel misschien voor de zomer een bezoek zou kunnen krijgen. Of alleszins zo snel mogelijk.

Minister Freya Van den Bossche: Zo snel mogelijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over een versnelde uittreding van Electrabel uit Eandis - 615 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, geachte leden, mijn excuses voor het feit dat ik te laat was. Treinen die te vroeg komen: het is een nieuw fenomeen. Dat is al even vervelend als treinen die te laat komen, want ook dit in geval mis ik dan de trein.

Ik wil iedereen tevens mijn beste wensen overmaken.

Minister, mijn vraag heb ik nog verleden jaar ingediend. De vraag ging vooral over het voorstel om bijna 1,1 miljard euro bedrijfskapitaal terug te betalen aan de aandeelhouders, dat Eandis op 1 december heeft besproken. Zoals iedereen wel weet, zijn de aandeelhouders in Eandis enerzijds een aantal intercommunales, die samen zowat 80 procent van de Vlaamse gemeenten groeperen, en anderzijds Electrabel. Electrabel had het kapitaal terugbetalingsdossier opnieuw op de agenda geplaatst omdat het van oordeel was dat het Eandiskapitaal te weinig rendeert. Electrabel is natuurlijk andere winsten gewoon.

De gemeenten hebben met hun intercommunales binnen Eandis de meerderheid, zodat er van het voormelde bedrag 750 miljoen euro kan terugvloeien naar die gemeenten en ongeveer 326 miljoen euro naar Electrabel. Een van de grote discussies in dat dossier ging naar verluidt over de vraag of Electrabel in ruil voor de kapitaaluitkering zou moeten inbinden als aandeelhouder. Dit zou zijn geresulteerd in een compromis, waarbij Electrabel akkoord ging met een beperkte verlaging van zijn belang in Eandis van 30 naar 25 procent, en vanaf 2011 de onderhandelingen beginnen over de manier waarop de banden tussen Electrabel en de gemeenten binnen Eandis volledig worden doorgeknipt, wat enkele jaren later überhaupt onafwendbaar is. Dan gaat het over 2018, zoals u weet.

In de media viel zopas te vernemen dat binnen Eandis de vertegenwoordigers van de traditionele politieke families in Vlaanderen reeds de afspraak zouden hebben gemaakt het gemeentelijk deel meteen opnieuw in Eandis te injecteren. Om dit voorstel voldoende attractief te maken voor de Vlaamse gemeentebesturen, zou afgesproken zijn dat het geherinvesteerde geld een hoger dividend oplevert. De gemeentelijke vertegenwoordigers binnen Eandis gaan er blijkbaar van uit dat hun oproep in de diverse deelnemende gemeenten goed opgevolgd zal worden de komende maanden. De verwachting is dat slechts 10 procent van de 750 miljoen euro daadwerkelijk uit Eandis richting gemeenten zal wegvloeien.

Minister, het nu ter tafel liggende afbouwvoorstel van het Electrabel-aandeel in Eandis is slechts een povere stap vooruit. Tegen 2018 moet de privépartner sowieso weg, want het decreet Intergemeentelijke Samenwerking bepaalt dat alle intercommunales dan zuiver moeten zijn. Kan er een Vlaams initiatief genomen worden om nu versneld werk te maken van deze volledige uittredingsoperatie, zodat de situatie op de Vlaamse energiemarkt eindelijk alvast op dit aspect verbetert?

Er zijn ook gesprekken gevoerd met Electrabel over de verbrandingsoven en de discussie daarover. Ik heb deze vraag ook gesteld bij de bespreking van de beleidsbrief. Kan de Vlaamse Regering dit eens in zijn totaliteit bespreken met de Federale Regering en met Electrabel? Vandaag onderhandelen zowel de Vlaamse Regering als de Federale Regering blijkbaar in stukjes met Electrabel – die mannen hebben niet liever. Vandaar mijn concrete vraag: is er in Vlaanderen een initiatief mogelijk? Ik heb die vraag vorig jaar ook al gesteld. Hoe kijkt u naar 2018? Waar zullen de middelen vandaan komen? Welke stappen zult u als toezichhoudend minister zetten?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, wat collega Reekmans zegt, is voor een gedeelte juist en voor een gedeelte niet helemaal juist. Volgens mijn informatie is er tot op vandaag nog geen beslissing. De diverse intercommunales zijn in volle onderhandeling en er wordt nog constant bijgestuurd. Ik beseef ook wel dat men er met de nodige omzichtigheid mee moet omgaan omdat Eandis ook op de kapitaalmarkt geld probeert te halen, onder bepaalde voorwaarden – want het kan niet zijn dat men en cours de route zomaar het een en ander begint te wijzigen.

De essentie is dat volgens het decreet Intergemeentelijke Samenwerking – zoals de heer Reekmans ook zegt – de privépartner uit de samenwerking moet stappen tegen 2018. Een decreet kan natuurlijk altijd worden aangepast. Uiteindelijk zal er een maatschappelijke kost zijn. We leven nog altijd in een rechtsstaat en als Electrabel eruit stapt, dan zal het op een correcte manier moeten worden vergoed. De grote vraag is dan of het via belastinggeld zal moeten gebeuren. Op een of andere manier zal men middelen moeten vrijmaken. Het gaat dan wel over veel geld, zeer veel geld. Als je op dat moment geen toegevoegde waarde kunt creëren, hoeft het voor mij niet. Electrabel mag er voor mij blijven inzitten, want Electrabel is in het Eandisdossier – en ik spreek vanuit ervaring – totaal geen sturende factor. Electrabel wordt op een correcte manier vergoed, zoals ook de gemeenten op een correcte manier worden vergoed. Dat is de essentie van de zaak. Voor bepaalde intercommunales zoals IGAO of Iveka is het al eind 2014 en eind 2016.

Als ik het goed heb begrepen, is het voorstel samengevat en onder voorwaarden “de beslissing tot de creatie van nieuwe F-aandelen, met stemrecht en een kapitaalsvermindering door terugbetaling op de aandelen A gevolgd door een kapitaalsverhoging door onderschrijving van de F-aandelen”. Moraal van het verhaal is dat de gemeenten zich zullen versterken en met de F-aandelen zullen proberen om er op een of andere manier een behoorlijk rendement uit te halen. Een tweetal jaar geleden is er al een soortgelijke operatie geweest. Ik denk dat het voor de gemeentebesturen financieel geen slechte operatie is.

Men moet geen politieke spelletjes spelen en een sfeer creëren van ‘het is allemaal ten voordele van...’. Het is belangrijk om tot een win-winsituatie te komen. Ik vind dat het debat ten gronde moet worden gevoerd. Het is ook afwachten hoe de energiemarkt er in 2018 uit zal zien.

CD&V gaat in elk geval niet mee in het verhaal van belastinggeld pompen in iets dat geen toegevoegde waarde oplevert en wil de discussie ten gronde voeren. Wat nu voorligt, is te verdedigen op de respectieve gemeenteraden.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, het is zeker zo dat neutrale en onafhankelijke netbeheerders voor elektriciteit en aardgas een noodzakelijke voorwaarde zijn voor een goed functionerende energiemarkt. In Europa bestaat ook de tendens om leveranciers en producenten in toenemende mate te weren uit de beslissingsorganen van netbeheerders. Het derde Europese energiepakket voorziet in maatregelen voor transportbeheerders die onder de federale bevoegdheid vallen. U weet wat daar is gebeurd, neem ik aan. Ook de Vlaamse Regering heeft een volledige eigendomsontvlechting als doelstelling.

Het decreet Intergemeentelijke Samenwerking legt de volledige uittreding van de privépartner op in de opdrachthoudende verenigingen die instaan voor het netbeheer. U hebt er zelf naar verwezen: in 2018. Concreet komt het erop neer dat in Vlaanderen Electrabel-GDF SUEZ zijn aandeel in Eandis tegen dan zal moeten afbouwen.

Tot nu toe bedroeg het maximale aandeel 30 procent. Er is inderdaad een voorstel waarbij dat zou zakken naar 25 procent. Het aandeel van de gemeenten zou verhogen in verhouding tot de daling van Electrabel. Als we een snellere uitzuivering zouden willen, dan houdt dat hoe dan ook een wijziging in van het decreet Intergemeentelijke Samenwerking dan wel het Energiebesluit. Uiteraard houdt het ook in dat de gemeenten of hun financierings-intercommunales in de nodige middelen moeten voorzien om de aandelen van de privé-

partners over te nemen. Ik neem aan dat zij er de voorkeur aan geven om de weg van de gestage vooruitgang door geleidelijkheid te bewandelen. Ik denk ook dat de dag dat Electrabel onder 25 procent van de stemmen wordt gedwongen, het onmiddellijk zal willen uittreden. Ik vermoed dat de reden waarom ze nu van 30 naar 25 procent zakken, is omdat het kapitaal op een eenvoudige manier voorhanden is. Maar zodra het naar 24 procent wordt gedrongen, zal Electrabel doen wat het uiteindelijk in Elia en Fluxys heeft gedaan. Daar werd Electrabel ook onder de blokkeringsminderheid gedrongen en heeft het zijn participatie in beide netwerkbedrijven onmiddellijk van de hand gedaan. Als dat zou gebeuren, moeten we wel zeker zijn dat het geld voorhanden is om die aandelen te laten overnemen door de gemeenten of de financieringsintercommunales. Dat is de essentie: we willen evolueren naar een zuivere intercommunale.

Alvorens van Vlaamse zijde versnelde uittredingen op te leggen, is het vooral belangrijk om het gesprek met de gemeenten aan te gaan om uit te zoeken hoe ze de verdere uittreding zien. Uit de federale ervaringen moeten we afleiden dat verdere gestage stappen niet meer zullen lukken. Het zal in één keer moeten gebeuren, want Electrabel zal enkel bereid zijn om het in één keer te doen. De vraag is dan of het moment daar is in 2018 of eerder. Dat moet mee afhangen van de mogelijkheden en van het kapitaal dat voorhanden is. Er is kapitaal, maar we moeten weten hoe de gemeenten dit bekijken. Dat gesprek moeten we eerst voeren.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik heb twee antwoorden gekregen: een fictieantwoord van de heer Decaluwe en een tamelijk realistisch van u. Als ik alles wat hier gezegd is even op een rij zet... *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Het klopt inderdaad dat Electrabel niet zal afzien van de participatie van 30 procent en daardoor geen blokkeringsminderheid zou hebben. Het hele verhaal van de F-aandelen en het aandeel van 30 naar 25 procent te laten zakken, mijnheer Decaluwe, dat kunt u vergeten. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Als eerste ondervoorzitter kent u het reglement beter dan ik. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Laat de mensen uitspreken. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mijnheer Decaluwe, Van Dale heeft een woord voor gezever. Dat leek heel sterk op wat u daarnet aan het doen was.

Mijnheer Decaluwe, ik zei daarnet dat het fictie was. U zei dat u het zou bekijken met de fractie. Ik denk dat de gesprekken in 2011 zullen starten. Als Electrabel op een gegeven moment eruit zou willen stappen, dan moeten we een keuze maken. Ofwel moeten de centen er liggen en moeten we een beslissing nemen. Ik denk niet dat we tijd hebben tot 2018 om dat debat te voeren. Ik denk dat het debat de volgende maanden of het volgende anderhalf jaar gevoerd zal moeten worden, zodat we tenminste weten wat we zullen doen.

Hoe is het debat gestart? We moeten daar eerlijk in zijn. Het debat is gestart omdat Electrabel vond dat zijn aandeel in Eandis niet voldoende opbracht. De vraag was te ontvangen. De andere aandeelhouders hebben daaraan de vraag gekoppeld het debat te openen om het aantal aandelen terug te dringen. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Zo is het gestart. Mijnheer Decaluwe, u zegt dat als de centen niet worden gevonden, het decreet maar moet worden aangepast. Is dat de nieuwe zienswijze van de Vlaamse meerderheid? Als men de centen niet vindt, moeten de decreten maar worden aangepast. Dat hebt u letterlijk gezegd. Dat zal achteraf wel uit het verslag blijken.

Daarom pleit ik ervoor om het debat effectief ten gronde te voeren in de commissie. We moeten weten wat de zienswijze is van de Vlaamse Regering en van de Vlaamse meerderheid over wat de volgende maanden zal gebeuren. Wat is er nu van aan? Ik hoor hier het verhaal van de F-aandelen. Ik heb dat ook gelezen. Ik hoor hier zeggen dat het gekoppeld wordt. Een

oppositieparlementslid moet zich natuurlijk ook baseren op wat in de media staat. De meerderheid heeft misschien meer inside-informatie. Maar ik vind dit debat te belangrijk om uiteindelijk via een samenraapsel van verklaringen van de mensen van de meerderheid, van de minister en uit wat we vernemen uit de kranten informatie te verkrijgen. Het gaat over een pak geld. Het kan de gemeenten pijn doen. We weten vandaag niet of we het op tafel zullen leggen. En ik hoor een parlementslid dan zeggen dat het voor hen allemaal niet meer hoeft als het geld er niet meer is en dat het decreet altijd nog kan worden aangepast. Als lid van de oppositie wil ik dan wel een debat voeren en erop toezien dat we niet meemaken wat er met Elia gebeurd is.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, ik heb niet veel zin om op die manier te discussiëren. Er worden me woorden in de mond gelegd. Ik heb dat totaal niet gezegd. Als die operatie in 2011 wordt afgerond, dan volstaat dat voor mij en moeten we de volgende maanden niet over de rest discussiëren. Ik heb gewoon gezegd te kijken hoe de zaken evolueren.

Er zijn ook andere grote evoluties aan de gang, ook in de sector van het distributienetwerk, ook met de komst van een Vlaams Energiebedrijf. We moeten die zaak rustig bekijken. Als dan uit de discussie zou blijken dat de privépartner zegt geïnteresseerd te willen blijven met een stemrecht van 25 plus 1, of er integendeel uit wil stappen, dan moeten we bekijken wat we doen. Het gaat over zeer veel geld. Na de gemeenteraadsverkiezingen zullen de gemeenten nog andere katten te geselen hebben. Misschien moet dan worden nagegaan of het decreet niet moet worden bijgestuurd. Ik doe daar nu geen definitieve uitspraken over. CD&V is helemaal geen vragende partij om de discussie in 2011 te voeren.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik ben toch een groot voorstander van die ontvlechting. Er is die neutraliteit en onafhankelijkheid die er moeten zijn. Bovendien is dat voor de gemeente een rendabele en zekere investering. Ik zie niet in wat daar het grote nadeel van zou zijn voor de gemeenten.

Het is overigens ook zo dat de verhouding tussen het eigen en het vreemd vermogen in die DNB's helemaal niet goed zit. Ze hebben veel te veel eigen vermogen, naargelang de DNB tussen de 45 en 55 procent, terwijl de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) zegt – en ik onderschrijf dat ook – dat het idealiter rond de 33 procent zou moeten liggen. Dat is ook beter voor de consument.

Er is dus geld om te dekapitaliseren. Het deel waarin voorzien zou moeten worden via die financieringsintercommunales is uiteindelijk helemaal niet zo groot als het aandelenpakket van Electrabel. Dat weet u toch ook. Het eigen vermogen is bijzonder groot. Er is wel wat geld dat kan worden gebruikt zonder dat het pijn doet. We zullen de stadskas niet leegroven.

De heer Carl Decaluwe: Er zijn ook nog tientallen of honderden miljoenen euro nodig voor investeringen.

Minister Freya Van den Bossche: Absoluut. Die investeringen moeten ook in kaart worden gebracht om de waarde te kennen.

De heer Carl Decaluwe: Als het dossier van de smart grids niet doorgaat, dan is dat wel een andere zaak. Maar de vraag is wat er allemaal zal gebeuren. Daarom ben ik ook geen voorstander om de zaak holderdebolder te behandelen. Er zijn andere dossiers die daar ook mee samenhangen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Decaluwe, de reden waarom ik vraag het debat in 2011 te starten, is net om de bespreking niet holderdebolder te voeren. Ik stel voor dat de meerderheidsfracties eens samenkomen en dat we dan een datum afspreken. (*Opmerkingen*)

Ik zie heel goed wat het standpunt van CD&V is. Ik heb ook het standpunt van de minister gehoord. Men moet niet heel verstandig zijn om door te hebben dat er een andere lijn gevolgd wordt. Van de andere meerderheidspartijen heb ik niets gehoord.

Ik stel voor dat de meerderheid het wat en hoe bekijkt. Het gaat over een pak geld. Ik denk ook dat het geld voorhanden is. Ik ben persoonlijk voorstander om zo snel mogelijk Electrabel eruit te doen stappen. Ik snap dat sommige partijen niet graag het debat voeren voor de gemeenteraadsverkiezingen. (*Rumoer*)

Daarom dring ik erop aan om effectief in 2011 van start te gaan. Dat is geen politieke politicienne. Het is een relevant debat over een pak belastinggeld. Over zes jaar moeten we daar duidelijkheid over geven. Ik denk toch wel dat we die langetermijnvisie mogen hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het niet stroomlijnen van de federale bijdrage elektriciteit met de energie-inspanningen van bedrijven
- 769 (2010-2011)**

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, misschien vindt u het vreemd dat ik de vraag in deze commissie stel. Aan de overkant van de straat heb ik bij de diverse bepalingen die traditioneel elk jaar door de Kamer en de Senaat moeten worden gejaagd een amendement proberen in te dienen. Het werd door iedereen weggestemd.

Ik denk echter dat er toch iets vreemds aan de hand is. U weet ook dat onze elektriciteitsprijs bestaat uit verschillende componenten. Zo is er ook een federale heffing, die onder andere dient voor het spijzen van het Kyotofonds, het financieren van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) en dergelijke meer. Bij de aanrekening van die federale heffing is er een plafond ingebouwd. Bedrijven die aan de limiet zitten van een verbruik van 250.000 megawattuur per jaar, moeten maximaal 250.000 euro betalen. Het jammere is dat er een heel pervers effect is. Bedrijven die maar 200.000 megawattuur verbruiken, betalen soms meer dan andere die wel de limiet bereiken omdat het plafond niet geldt voor hen.

Ik heb de concrete cijfers opgevraagd bij een bepaald bedrijf, waarvan ik de naam niet zal noemen. Het heeft twee vestigingen. De mensen gaven de prognose voor 2011. Voor één vestiging was dat 180.000 megawattuur. Dat is nog altijd 70.000 megawattuur minder dan het plafond. Toch moeten ze 403.000 euro betalen. Dat is 153.000 euro meer dan iemand met een verbruik van 250.000 of meer.

Bij een verbruik van 240.000 megawattuur moet er zelfs 531.000 euro aan federale bijdrage worden betaald. Dat is nogal pervers omdat we in Vlaanderen ook convenants afsluiten met bedrijven, ook uit de chemische sector. We komen daarbij toch wel tegemoet aan de eisen die ze in ruil stellen voor de inspanningen die ze leveren om efficiënter met de energie om te gaan.

Ik vind het ook niet abnormaal dat die bedrijven dat doen. Maar het staat wel haaks op onze doelstelling in Vlaanderen en wat wij willen realiseren met het afsluiten van de benchmarkingconvenanten. Ik weet ook niet goed hoe u dat kunt aankaarten aan de overkant van de straat. Ik heb het zelf al geprobeerd. Men is daar absoluut niet gevoelig voor en men wil er zelfs niet naar luisteren. Ik ben er toch van overtuigd dat we dat moeten aanpakken, want we moeten bepaalde doelstellingen realiseren tegen 2020. Efficiënt omgaan met energie is er zeker een van. Ik vind het absoluut pervers dat we bepaalde bedrijven gaan verplichten

om ramen en deuren open te gooien om toch maar aan het plafond te komen van het verbruik omdat ze anders te veel zullen moeten betalen.

Minister, is er geen mogelijkheid dat we dat via een Vlaamse reglementering eventueel opnemen in de benchmarkingconvenanten of iets dergelijks? Ik vind dat de Vlaamse overheid dringend op tafel moet kloppen. Het is niet omdat de federale overheid niet wilt ingrijpen en momenteel zelfs niet werkt, dat wij moeten toekijken op hoe onze bedrijven op Vlaams grondgebied absoluut niet zuinig met energie omgaan en bovendien veel te veel moeten betalen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik heb een en ander even nagekeken. Gerekend met de bedragen voor de federale bijdrage elektriciteit van 2011 betalen bedrijven met een verbruik tussen 77.000 megawattuur en 250.000 megawattuur, meer dan 250.000 euro aan federale bijdragen. Inderdaad, als die bedrijven hun stroomverbruik kunstmatig zouden opdrijven, dan kunnen ze in principe hun federale bijdrage verminderen.

We hebben eens nagekeken voor welke bedrijven dat wel of niet nuttig en zinvol zou zijn. Voor een bedrijf dat pakweg 80.000 megawattuur verbruikt, weegt de meerkost van de verdrievoudiging van het verbruik niet op tegen het voordeel van de verlaagde federale bijdrage. Daarom moeten we onderzoeken welke bedrijven sowieso in de buurt van de grens van de 250.000 euro komen, want voor hen zou het inderdaad financieel interessant zijn om hun verbruik op te drijven.

We hebben geïnformeerd bij het Verificatiebureau. Het gaat om vijf bedrijven die een verbruik hebben tussen 200.000 en 250.000 megawattuur, voor wie het een vreselijk grote doorn in het oog is dat, als ze fors gaan bijstoken, ze heel wat minder zouden moeten betalen. Dat heeft natuurlijk een bijzonder pervers effect. Het effect zal zich misschien niet bij zeer veel bedrijven voordoen, maar het is een effect dat zich in de realiteit zal voordoen. Als men ziet dat men, door een beetje meer te verbruiken, plots de helft minder zou moeten betalen, en het gaat over forse bedragen, dan lijkt dat gevaar mij reëel.

Het is mijn bedoeling om in overleg met de Commissie Benchmarking te kijken in hoeverre ze dat aanvoelt als een probleem waar ze reële oplossingen voor kan voorstellen, en dat dan mee te nemen in mijn ontwerp voor de nieuwe convenanten. Daar zijn we volop mee bezig. Ik sluit echter niet uit dat een deel van die oplossing in federale handen zit zolang die bevoegdheid daar zit. Ik zal dus op twee sporen proberen te werken. Ik zal zien wat de federale regering kan doen. Ik heb begrepen dat ze in de huidige situatie van lopende zaken toch iets meer zou willen doen dan ze tot nu toe deed. Misschien kan dat een aanleiding zijn om dit te bekijken. Als ze daar helemaal geen succes mee boekt in het parlement, dan vrees ik dat die wil niet bijzonder groot zal zijn. Ik wil zeker kijken in welke mate we dat kunnen meenemen bij het maken van de convenanten. Ik durf niet te zeggen dat ik de oplossing zomaar uit mijn hoed kan toveren, maar we zullen het laten onderzoeken en bekijken met de Commissie Benchmarking.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik dank u voor het antwoord. U sprak over vijf bedrijven. Ik heb ook bij een bepaalde organisatie de cijfers opgevraagd en mij heeft men gezegd dat het over twintig bedrijven gaat. Misschien gaat het dan over meerdere vestigingen of iets dergelijks.

Ik heb in de Senaat een amendement ingediend om het plafond sowieso op 250.000 euro voor iedereen te leggen. Ik ben me ervan bewust dat we in Vlaanderen niet alles kunnen doen en dat bepaalde bevoegdheden jammer genoeg nog altijd bij de federale overheid zitten. Ik besef dat maar al te goed. Ik denk toch dat als u het convenant opnieuw bekijkt, u rekening moet houden met deze effecten, want voor de industrie, en vooral de chemische industrie, is dat

een belasting die ertoe zou kunnen leiden dat die bedrijven zich elders gaan vestigen. Dat mag absoluut niet de bedoeling zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de reglementering voor schotelantennes bij sociale huisvestingsmaatschappijen - 793 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, naar aanleiding van een schriftelijke vraag van eind vorig jaar over de reglementering van schotelantennes bij sociale bouwmaatschappijen, heb ik vastgesteld dat verschillende bouwmaatschappijen een specifieke reglementering hebben voor de plaatsing van schotelantennes, naargelang het type woning. Dat lijkt me logisch, maar er zijn ook veel bouwmaatschappijen die ze tout court verbieden. Dat is de reden van mijn vraag.

Vanuit het Vlaamse Gewest worden geen algemene instructies gegeven aan de bouwmaatschappijen in verband met schotelantennes. Deze regeling kan zodoende verschillen van bouwmaatschappij tot bouwmaatschappij. Belangrijk is ook dat ik uit het antwoord op de parlementaire vraag heb vastgesteld dat er geen gegevens worden bijgehouden over de verschillende reglementeringen binnen de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) vanuit de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW).

De reden waarom ik deze vraag stel, is ook het Europees kader van het vrije verkeer van diensten. U weet dat de Europese wetgeving die de vrije nieuwsgaring regelt, het vrij gebruik van schotelantennes garandeert. Er is ook de discussie dat de schotelantennes vaak het straatbeeld ontsieren. Op een of andere manier een kader creëren of de zaak stroomlijnen, lijkt me geen overbodige luxe. Belangrijk in dit kader is dat de schotelantenne die wordt geplaatst op de voorgevel van een gebouw, niet vrijgesteld is van een stedenbouwkundige vergunning. In alle andere gevallen waarbij men is vrijgesteld van de vergunningsplicht, hangt men weliswaar steeds af van voorschriften, vaak verkavelingsvoorschriften. Over specifieke gevallen zijn er echter vaak geen verkavelingsvoorschriften. Vaak ziet men een woud van schotelantennes tegen de achtergevel van appartementsgebouwen. Een mooi voorbeeld zie je wanneer je met de trein Brussel binnenrijdt.

Er zijn SHM's die daar een totaalverbod op hebben. Dat is in strijd met de Europese wetgeving. Er is ook de idee van gemeenschappelijke antennes op het dak, met een doorsturen naar de tv-bekabeling. In Nederland is dat systeem al vrij succesvol. Als we weten dat er veel grote sociale appartementsblokken zijn, ook in stedelijke gebieden, kan het al een stuk van de oplossing zijn als men die aanpak zou aanmoedigen.

Minister, waarom is er geen algemene reglementering, een omzendbrief of iets dergelijks ten aanzien van de bouwmaatschappijen inzake de plaatsing van schotelantennes? Men kan dat niet zomaar verbieden. Het is belangrijk dat men de diverse reglementeringen bijhoudt bij de verschillende bouwmaatschappijen omdat je met een benchmark altijd goede ideeën met elkaar kunt uitwisselen en verbeteringen kunt doen. Ik betreur daarom dat men geen inventaris heeft op het niveau van de VMSW van die verschillende elementen. Erkent u het belang van een uniforme reglementering voor alle SHM's die zowel de esthetiek als de vereenvoudiging ten goede komt? In welke mate doorstaan deze verschillende reglementen de Europese toets, die hierover specifieke richtlijnen heeft? Ik verwijs naar de mededeling van de Europese Commissie, stuk COM(2001)351, over de toepassing van de algemene beginselen van het vrije verkeer van goederen en diensten, artikel 28 en 49 van het verdrag inzake het gebruik van schotelantennes.

De voorzitter: Minister van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, de beoordeling van de plaatsing van schotelantennes is een kwestie van ruimtelijke ordening. De vergunningsplicht is geen ander gegeven bij sociale woningen dan bij andere woningen. Ik denk ook niet dat we voor schotelantennes een aparte ruimtelijke ordening moeten organiseren. U hebt ook gelijk dat ze van Europa niet verboden mogen worden. Zo'n verbod zou niet standhouden na Europese aftoetsing. Het klopt ook dat men heel wat plaatsingen heeft moeten vrijstellen zodat men wel een schotelantenne nog aan de achterzijde van de gevel mag plaatsen en enkel de voorgevel vergunningsplichtig is. Als men naar huizen of appartementsblokken in een rij kijkt, dan houdt het steek om te zeggen dat de schotelantennes aan de achtergevel moeten hangen. Maar er zijn ook heel wat appartementsblokken die open staan en dan is de achterzijde natuurlijk maar een van de vier zijden van een gebouw dat men sowieso ziet. Men zou kunnen zeggen dat het daar een beetje een gekke reglementering is. Verbieden zou ook niet goed zijn.

Ik vind het een positieve evolutie dat heel wat huisvestingsmaatschappijen een gemeenschappelijke antenne op het dak hebben. U hebt dat bij de Silvertopgebouwen gedaan. Het kan vaak bij een grondige renovatie. Het is niet altijd eenvoudig te doen in een bestaand gebouw vanwege de bekabeling. Gewone kabeltelevisie moet natuurlijk nog altijd mogelijk blijven. Er is een aparte bekabeling nodig. Hoe men die dan aanlegt, is vaak een moeilijk gegeven, vandaar dat men er vaak bij renovatie oog voor heeft.

Ik weet niet of het zinvol zou zijn om de reglementering voor schotelantennes van alle huisvestingsmaatschappijen te bekijken. Twee dingen zijn misschien wel zinvol. Sommige huisvestingsmaatschappijen klagen dat als mensen die schotelantennes onoordeelkundig plaatsen – esthetisch niet verantwoord of gewoon onveilig –, ze daar onvoldoende tegen kunnen optreden. Ze wensen een eenvoudige manier om zelf op te treden. Bij renovatie van gebouwen zou de VMSW kunnen suggereren om dit te bekijken en aan te pakken. Ik neem aan dat dit niet veel extra kosten met zich meebrengt als men toch een gebouw aanpakt. Zo zou men de esthetische problemen wel kunnen oplossen.

Met deze twee praktische oplossingen zouden we misschien aan de slag kunnen gaan: de huisvestingsmaatschappijen dus voldoende armslag geven om zelf op te treden bij niet-correcte plaatsing, en bij renovaties de VMSW suggereren om zelf aan de huisvestingsmaatschappijen te vragen om dit op te nemen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik dank u voor uw duidelijk en helder antwoord over een niet zo eenvoudige problematiek. Ik denk dat het inderdaad bij renovatie van appartementsblokken een unieke kans is omdat de meerkost te verwaarlozen zal zijn. Ik denk dat er zelfs afspraken kunnen worden gemaakt met mensen die al dan niet gebruiker zijn. Het laatste voorstel zou niet onbelangrijk kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik heb nog een bijkomende vraag. Hebt u klachten van individuen, van sociale huurders, over verboden die ten onrechte worden opgelegd? Er zijn sociale huisvestingsmaatschappijen die zo'n verbod hebben met de bedoeling het fenomeen tegen te gaan, goed wetende dat het niet kan volgens de Europese reglementering. Zijn er u klachten bekend? Het zou tot een precedent kunnen leiden, want deze mensen kunnen naar de rechtbank stappen.

Minister Freya Van den Bossche: Ik wil dat voor u nakijken. In de briefwisseling die ik heb ontvangen – en ik ontvang ook heel veel brieven en mails – staat er niets over in, maar dat wil niet zeggen dat de huisvestingsmaatschappijen zelf of een andere instantie daarover geen klacht zouden hebben ontvangen. Ik heb daar geen zicht op. Ik wil dat gerust eens onderzoeken, maar die huisvestingsmaatschappijen hoeven dat niet aan ons door te geven.

Mevrouw Griet Coppé: Die klachten hebben vaak te maken met schade aan het patrimonium.

De heer Marc Hendrickx: Ja, maar ik vraag naar klachten van individuen omdat ze geen schotelantenne mogen plaatsen en die hun recht willen doen gelden. Gelet op de Europese reglementering hebben ze eigenlijk wel een punt.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik heb nog een bijkomende vraag. Er is een Europese regelgeving en een verbod kan niet, maar stel dat mensen u daarover aanspreken, wat zou u dan doen?

De heer Jan Penris: Mijnheer Hendrickx, ik heb op mijn dienstbetoon één klacht gekregen, maar dan in de tegenovergestelde richting. Iemand klaagde omdat hij nu gedwongen werd om mee te betalen voor een gemeenschappelijke schotelantenne. Het is natuurlijk nooit goed.

Minister Freya Van den Bossche: Bij een klacht zou er toezicht gebeuren. Het toezicht zal dan vaststellen of het reglement strookt met de regelgeving en indien nodig het reglement laten aanpassen. Dat is de normale procedure. Als wij weet hebben van huisvestingsmaatschappijen waar het niet mag, dan zal toezicht optreden.

De heer Veli Yüksel: In het Gentse zijn er maatschappijen die het verbieden. Andere laten het toe. De mensen weten niet meer wat ze moeten doen.

De heer Marc Hendrickx: Ik heb een suggestie. Kan de sector misschien eens bevestigd worden?

Minister Freya Van den Bossche: Als de commissie het er unaniem over eens is dat het een prioriteit is voor toezicht, dan wil ik gerust alle reglementering laten screenen. Ik denk dat toezicht belangrijker dingen te doen heeft dan te checken waar er wel of niet schotelantennes mogen hangen. U kunt voorbeelden van onwettige situaties aan toezicht doorgeven. Ze zullen ter plaatse gaan of de reglementen opvragen. In verhouding tot de inspanning van een totale screening lijkt het mij een enorme klus voor maatschappelijk weinig rendement.

De heer Carl Decaluwe: Er moeten inderdaad prioriteiten worden gesteld. Naar aanleiding van andere schriftelijke vragen over brievenbussen enzovoort, zou het misschien goed zijn dat de VMSW via een databank een overzicht van alle soorten reglementering zou aanleggen. Dat bestaat nu blijkbaar niet. Via benchmarking kan men dan het beste van het beste nemen. Er kunnen altijd goede ideeën uitkomen. Het is gewoon een suggestie. Met de informatica van vandaag kan het toch niet zo'n grote inspanning zijn. Als je zoiets hebt, kan het voordelen hebben.

Minister Freya Van den Bossche: Ik begrijp zeker uw vraag en bezorgdheid, maar het zou een grote personeelsinzet vragen van de huisvestingsmaatschappijen en van de VMSW. Dan moeten we weer de afweging maken: is dit prioritair? Ik vind uw vraag zinvol, maar als ik ze moet afwegen tegen een aantal andere zaken die moeten gebeuren, dan zou dit niet mijn eerste prioriteit zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■